

Toimenpideoite TPA 28/2017 vp

Outi Alanko-Kahiluoto vihr ym.

Toimenpideoite kansaneläkeindeksin jäädytysten ja leikkausten perumisesta

Eduskunnalle

Hallitus esitti syksyllä 2016 lakia kansaneläkkeen ja eräiden muiden etuuksien vuoden 2017 indeksitarkistuksista. Esitetyn lain mukaisesti kansaneläkeindeksi jäädytettiin pysyvästä lainsäädännöstä poiketen vuoden 2016 tasolle, minkä lisäksi kansaneläkeindeksiä alennettiin 0,85 prosentilla vuoden 2017 talousarviossa siten, että indeksi laskee 1 631 pisteestä 1 617 pisteeseen. Talousarviossa 2018 hallitus esittää edelleen indeksin jäädytyksen jatkamista vuoden 2016 indeksileikatulla tasolla.

Muutos koskee laajasti suomalaisia pienituloisia. Indeksin jäädytys koskee kansaneläkkeitä, takueläkettä ja muita sellaisia etuuksia, joita tarkistetaan kansaneläkeindeksin perusteella tai jotka ovat muuten sidottuja kansaneläkkeen määrään. Tällaisia muita etuuksia ovat vammaisetuudet, rintamalisät, työttömyysturvalain mukainen peruspäiväraha, työmarkkinatuki sekä lapsikorotus. Muutos koskee myös kansaneläkeindeksiin sidottuja etuuksien määräytymisperusteita sekä rahamääriä, kuten lääkekorvausten vuotuisen omavastuun rajaa.

Valtiontalouden tilinpidossa indeksileikkaukset kohdistuvat seuraaviin luokkiin: Valtionosuudet kunnille, lapsilisät, sairausvakuutuslain valtionosuudet (vähimmäispäivärahat), kansaneläkelain valtionosuus (asumismenot), kansaneläkelain valtionosuus, vuorottelukorvauksen valtionosuudet, aikuiskoulutustuen valtionosuudet, työmarkkinatuen valtionosuudet, peruspäivärahan valtionosuudet, ansiopäivärahan valtionosuudet, asumistuki, rintamalisät, kansaneläkelain valtionosuus (asumismenojen alennuksen poisto) sekä työmarkkinatuen valtionosuudet.

Indeksitarkistuksia koskeva 0,85 prosentin leikkaus tarkoitettiin pysyväksi, eikä sitä kompensoida muutosta seuraavissa kansaneläkeindeksin tarkistuksissa. Kyseessä oli siis pysyvä heikennys pienituloisten arkeen.

Vihreiden mielestä hallituksen indeksileikkauksille ja jäädytyksille ei ole kestäviä perusteita eikä niitä pidä hyväksyä. Emme pidä kestäväenä emmekä kohtuullisena sitä, että indeksisäästöillä kurotetaan erityisesti lapsiperheitä, työttömiä, eläkeläisiä, opiskelijoita, vammaisia, asevelvollisuuden suorittajia sekä sairaita suomalaisia samaan aikaan, kun hallituksen ajama kilpailukykysojimus veronalennuksineen suosii suurituloisia ja ympäristöä saastuttavalle toiminnalle esitetään monenlaisia verotukia. Toimet heikentävät pienituloisten ostovoimaa, mikä heikentää kotimaista kysyntää ja kotimaisten yritysten kasvunäkymiä.

Toimenpidealoite TPA 28/2017 vp

Tämä aloite kuuluu vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin kansaneläkeindeksien jäädytysten ja leikkausten peruuttamiseksi.

Helsingissä 23.10.2017

Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Antero Vartia vihr
Ozan Yanar vihr
Ville Niinistö vihr
Krista Mikkonen vihr
Touko Aalto vihr
Satu Hassi vihr
Hanna Halmeenpää vihr
Johanna Karimäki vihr